

Total No. of Printed Pages—7

5 SEM TDC PSC G 1

2016

(November)

POLITICAL SCIENCE

(General)

Course : 501

**(Administration of Rural Development
in India)**

Full Marks : 80

Pass Marks : 32 (Backlog)/24 (2014 onwards)

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা/শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা :

1×8=8

Answer the following questions/Choose
the correct answer :

(a) উন্নয়নশীল অৰ্থনীতিৰ প্ৰধান প্ৰবক্তাজন কোন ?

Who is considered as the protagonist
of developing economy?

(b) “গ্রামোন্নয়নে সমস্যা আৰু সমাধান উভয়কে বুজায়।” এই কথাষাৰ কৈছে

“Rural development is both problem and solution.” This statement was made by

(i) বি. এল. মাথুৰে

B. L. Mathur

(ii) আজমল নায়েমে

Azmal Nayeem

(iii) এন. জি. শ্বাহে

N. G. Shah

(c) NWDB কোন চনত গঠন কৰা হৈছিল?

In which year was NWDB formed?

(i) ১৯৬৫

1965

(ii) ১৯৭৫

1975

(iii) ১৯৮৫

1985

- (d) ভাৰতীয় সংবিধানৰ 73তম সংশোধনীয়ে কিমানটা বিষয় গ্ৰামীণ পৰ্যায়লৈ হস্তান্তৰ কৰিছে?

How many subjects have been transferred to local Government through 73rd Amendment of Indian Constitution?

- (e) ভাৰত চৰকাৰে মহিলাসকলৰ উন্নয়নৰ কাৰণে গ্ৰহণ কৰা এখন আঁচনিৰ নাম লিখা।

Write the name of a scheme framed by the Government of India for development of women.

- (f) NREP-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

Write the full form of NREP.

- (g) গ্ৰাম্য ঋণৰ এটা সমস্যা উল্লেখ কৰা।

Mention one problem of rural credit.

- (h) KCC-ৰ দ্বাৰা কৃষকসকললৈ হ্ৰস্বকালীন ঋণ প্ৰদান কৰা হয়। হয় নে নহয়?

KCC is a short-term loan given to the farmers. Yes or No?

2. তলত দিয়াবোৰৰ চমু টোকা লিখা (প্রতিটো 150 টা শব্দৰ ভিতৰত) : 4×4=16

Write short notes on the following (**within 150 words** each) :

- (a) গ্রামোন্নয়নৰ সামাজিক গুৰুত্ব

Social importance of rural development

- (b) DRDA-ৰ গঠন

Composition of DRDA

- (c) গ্রামোন্নয়নত গাঁও পঞ্চায়তৰ ভূমিকা

Role of Gaon Panchayat in Rural Development

- (d) আত্মসহায়ক গোটৰ বৈশিষ্ট্য

Characteristic of self-help groups

3. গ্রামোন্নয়ন মানে কি? গ্রামোন্নয়নৰ উদ্দেশ্যসমূহ আলোচনা কৰা। 2+10=12

What is rural development? Discuss the objectives of rural development.

নাইবা /Or

ভাৰতৰ গ্ৰামোন্নয়ন আঁচনিত গ্ৰহণ কৰা কৌশলসমূহ
আলোচনা কৰা ।

12

Discuss the strategies adopted by
the Government of India for rural
development.

4. গ্ৰামোন্নয়নত খণ্ড উন্নয়ন বিষয়াৰ দায়িত্ব আৰু ভূমিকা
সম্পৰ্কে সমালোচনাত্মক আলোচনা আগবঢ়োৱা ।

11

Critically discuss the role and
responsibility of BDO in rural
development.

নাইবা /Or

গ্ৰামোন্নয়ন আঁচনিবোৰৰ কাৰ্যকৰীকৰণত অনানুষ্ঠানিক
সংস্থাৰিলাকে কেনেধৰণে সহায় কৰিছে, আলোচনা কৰা ।

11

Discuss the role played by
the Non-Governmental Organizations for
effectiveness of Government schemes.

5. জনসাধাৰণৰ অংশগ্ৰহণ মানে কি? ইয়াৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা। 3+8=11

What is peoples' participation? Discuss its different types.

নাইবা /Or

- NGO বিলাকৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। 11

Discuss the characteristics of NGOs.

6. গ্রামোন্নয়নত মহিলাৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 11

Discuss the role of women in rural development.

নাইবা /Or

- IAY আঁচনিখনৰ জৰিয়তে গ্রামাঞ্চলত বাস কৰা গৃহহীনসকল কিমানদূৰ লাভাৰ্হিত হৈছে? তোমাৰ মতামত ব্যক্ত কৰা। 11

How far is the IAY successful in providing house to the homeless rural people? Give your opinion.

7. নিবনুৰা মানে কি? গ্ৰাম্য নিবনুৰাৰ বিভিন্ন কাৰকসমূহ আলোচনা কৰা। 2+9=11

What is unemployment? Discuss the various causes of rural unemployment

নাইবা / Or

গ্ৰাম্য ঋণৰ বিভিন্ন উৎসসমূহ আলোচনা কৰা। 11

Discuss the various sources of rural credit.

***